

Į klausimus atsako Panevėžio miesto dailės galerijos direktorius Egidijus Žukauskas

„Gilyn į meną“ – kaip atsirado šis šūkis ir kokia jo pagrindinė mintis?

Plačiame šiandieninės kultūros kontekste yra svarbu atverti galimybę ne tik susipažinti su vizualiuoju menu, bet ir paskatinti įsigilinti į jo raidą, tendencijas, menininko inspiracijas ir kūrybos procesą. Tas pažinimas – tai įrankis, padėsiantis patirti, suprasti, analizuoti, vertinti šiuolaikinį meną. Mokantis žiūrėti į kūrinį, žinant, kaip jis buvo sukurtas, rasis ir noras dar labiau domėtis, o gal ir pačiam ieškoti savyje kūrybinio prado.

Kaip manote, kokią kultūrinę vertę Panevėžiui suteiks atsinaujinusi įstaiga Panevėžio miesto dailės galerija?

Panevėžio miesto dailės galerija – didžiausias vizualiojo meno centras Aukštaitijos regione. Atsinaujinus pagrindinę galerijos erdvę, visi jos padaliniai – Dailės galerija, Keramikos paviljonas ir Fotografijos galerija tapo itin patraukliu kultūrinio turizmo centru, pristatančiu vizualaus meno įvairovę.

Rengiant Panevėžio tarptautinius keramikos simpoziumus sukaupta šamoto, kitaip vadinamo akmens mase, kūrinių kolekcija daro galeriją išskirtine netgi Rytų Europos regione. Be to, Kaune uždarius keramikos muziejų, Panevėžio miesto dailės galerija yra vienintelė vieta Lietuvoje, kur veikia nuolatinė šiuolaikinės keramikos ekspozicija.

Lankytojus galerija pasitinka atsinaujinusi tiek viduje, tiek išorėje. Atidengta ir restauruota autentiška raudonų plytų mūro siena su langais jau tapo ryškiu vizualiniu renovuotos Respublikos gatvės akcentu. Šiuolaikinėmis linijomis ir formomis atsiveria pastato fasadas. Naują rūbą įgijusi galerija organiškai jungiasi su prieš penkerius metus pastatytu Keramikos paviljonu.

Šiuolaikiškai įrengta ekspozicijų erdvė – tai ir galimybė pristatyti panevėžiečiams ir miesto svečiams ryškesnius, įdomesnius, garsesnius autorius, kurie eksponuojasi prestižinėse erdvėse. Paprastai tokie menininkai kelia galerijoms ir jų erdvėms didesnius reikalavimus.

Ką lankytojai atras pasinėrę gilyn į meną:

– kokios naujovės laukia lankytojų?

Moderni, šviesi atnaujintos galerijos erdvė kviečia lankytojus stabtelėti prie eksponuojamų kūrinių ilgesniam laikui, įdėmiau juos apžiūrėti, prisėdus ant minkštasuolių apmąstyti, paanalizuoti. Tikėtina, kad toks gilesnis požiūris į meną skatins ir įvairaus amžiaus ir kultūrinių poreikių lankytojų meninę saviraišką, jų norą patirti kūrybos džiaugsmą.

Kadangi viena iš svarbiausių galerijos veiklos sričių – edukacija, tad galerijos atidarymui parengtas visas paketas naujų edukacinių kūrybinių programų. Renovuojant galeriją yra įsigyta keramikos degimo krosnis, tai sudaro galimybę rengti įdomesnius, išsamesnius keramikos užsiėmimus, pradedant teorine dalimi, dalyvių įtraukimu į kūrybinį procesą ir baigiant technologiniu aspektu, parodant degimo svarbą galutiniam keramikos kūrinio rezultatui.

Dar viena naujovė – galerijos informacinis centras. Norintieji pasigilinti į dailės istoriją, pavartyti meno albumus, katalogus laukiami naujoje galerijos erdvėje antrame aukšte, kur ras per trisdešimt metų galerijos išleistus leidinius, unikalias knygas apie dailę, fotografiją lietuvių ir užsienio kalbomis, taip pat Lietuvos ir užsienio menininkų bei rėmėjų dovanotas knygas apie meną.

Kokybiškesnei galerijos veiklai pasitarnaus ne iš karto pastebimi, bet labai svarbūs pokyčiai: apšiltintos pastato sienos, įrengtos apšvietimo, įgarsinimo ir vėdinimo sistemos, nauja multimedijos įranga. Tai įgalins rengti kamerinius meno renginius, seminarus, konferencijas.

– kokie projektai, veiklos numatomos artimiausiu metu?

Laukia labai intensyvus rudenio. Jau netrukus kartu studija „Glasremis“ organizuosime Panevėžio tarptautinį meninio stiklo simpoziumą „GlassJazz“, atnaujintoje galerijoje bus atidaryta šio simpoziumo kūrinų paroda. Spalį numatyta vieno ryškiausių Lietuvos jaunosios kartos tapytojų Dominyko Sidorovo personalinė paroda, taip pat rengsime Panevėžio dailės patriarcho Kazimiero Naruševičiaus gimimo šimtmečiui skirtą parodą. Bendradarbiaujant su MO muziejumi bus eksponuojama paroda „MO Panevėžyje. 90-ųjų DNR“.

Rugsėjo 25–27 dienomis panevėžiečius kviesime į Dailės galerijos stendą parodoje „Expo Aukštaitija 2022“, vyksiančioje „Cido“ arenoje. Taip pat spalio pradžioje dalyvausime tarptautinėje šiuolaikinio meno mugėje „ArtVilnius‘2020“, joje pristatysime panevėžiečio fotomenininko Sauliaus Saladūno kūrybą.

Galeriją atidarėme paroda „Aukštaitijos dailė 2020. Asmenybių kartoteka“. Šios parodos kontekste kuratorės surengė diskusiją apie apžvalgines parodas, pakviesdamos joje dalyvauti menininką, parodų kuratorių, Lietuvos dailininkų sąjungos Šiaulių skyriaus pirmininką Dainių Trumpį. Kartu siekiame atskleisti parodų rengimo užkulius bei problematiką, kad lankytojas geriau jaustų šiuolaikinio meno pulsą.

Atnaujintoje galerijoje vyko išskirtinis edukacinis renginys „Pažinti meną pojūčiais“, organizuojamas kartu su Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjunga ir Lietuvos dailės muziejumi. Ši programa kvietė patirti meną visais pojūčiais, išskyrus regą. Į Lietuvos dailės aukso fondą įėję kūriniai teatro ir muzikos priemonių pagalba virto „Pojūčių paveikslais“, atskleidžiančiais kūrinio atmosferą ir skatinančiais pajauti dailininko išreiškiamą mintį.

Projektas „Kooperacija“ kviečia mokinius dalyvauti įvairių žanrų kūrybinėse dirbtuvėse su jaunais Panevėžio menininkais. Tai abipusio kūrybinio bendradarbiavimo procesas, kurio metu menininkai perteikia savo žinias vaikams ir jaunimui, o kartu kūrybiškai bendraudami su mokiniais įgyja naujos patirties ir inspiracijų kūrybai. Taip galerija skatina jaunosios kartos profesionalius dailininkus neišvykti iš Panevėžio, kurti ir skleisti kūrybines iniciatyvas gimtajame mieste.

Intensyvi ši rudenį ir leidybinė galerijos veikla, bus parodos „Aukštaitijos dailė 2020. Asmenybių kartoteka“, meninio stiklo simpoziumo „GlassJazz“ parodos katalogai, 2006–2019 metų Panevėžio tarptautinių keramikos simpoziumų leidinys ir projekto „Kooperacija“ edukacinė knygelė vaikams.

Ačiū už pokalbį!